

здорової людини; засвоєння моральних цінностей, ідеалів, літератури, мистецтва, преси, радіо і телебачення.

Природні здібності студентів розкриваються у творчій праці, набуті навички вдосконалюються. Свідченням цьому є участь у концертах й виставках, публікації у часописах університету, міста, спортивні та концертні виступи. Така робота сприяє ознайомленню та взаємообміну культурними традиціями, звичаями, обрядами, етичними нормами, естетичними смаками українського народу і народів світу.

Пізнавальними для студентів є мандрівки історичними місцями України за маршрутами: історико-архітектурні пам'ятки м. Києва, м. Львова; ландшафтний парк "Софіївка" в м. Умань; історико-архітектурні пам'ятки багатьох національних культур у м. Кам'янець-Подільський; історико-архітектурні пам'ятки м. Вінниці.

Еколого-краєзнавча діяльність (подорожі, екологічні табори, товариства) дозволяє студентам не лише знайомитися з природою регіону, а й брати участь у заходах із озеленення приуніверситетських територій, створення куточків природи біля гуртожитків.

Отже, групові форми виховання є найбільш доступними, так як не вимагають особливих умов для їхньої організації і проведення, а також досить ефективними за умови кваліфікованого педагогічного керівництва. Основні вимоги до групових заходів: створення колективів, тобто людей, об'єднаних спільною метою (студентські групи, гуртки за інтересами та ін.) і соціально значимою спільною діяльністю (товариства, команди, союзи, об'єднання), що дозволяє впливати на формування почуття взаєморозуміння, взаємодії, взаємодопомоги, відповідальності; педагогічне управління студентським колективом, яке здійснюється з урахуванням виховної мети у поєднанні з особистими інтересами студентів, їхньою професійною та громадською орієнтацією. Найголовніша мета таких заходів – взаємообмін культур, зміцнення інтернаціональних почуттів.

УДК 378.147:378.18]057.875–054.6

Катерина Жолудєва, Юліана Шакович, Тетяна Виставкіна

Міжнародний навчальний центр ДонНМУ ім. М.Горького, Донецьк, Україна

ЩОДО МІСЦЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Kateryna Zholudeva, Yuliana Shakovych, Tetyana Vystavkina

International Education Centre of Donetsk National Medical University, Donetsk, Ukraine

ON IMPORTANCE OF EDUCATIONAL PROCESS AT THE INITIAL STAGE OF FOREIGN STUDENTS TRAINING

Згідно з вимогами навчально-виховного процесу на підготовчих факультетах вишів України робота педагогів має бути спрямована на

формування в іноземних громадян знань, умінь і навичок у тому обсязі, що забезпечує їхнє подальше успішне оволодіння обраною спеціальністю, а також на створення необхідних умов щодо найшвидшої адаптації іноземців у новому соціально-культурному середовищі.

Важливе місце у Міжнародному навчальному центрі Донецького національного університету імені Максима Горького (далі МНЦ) нарівні з навчальним процесом посідає організація та проведення виховної роботи, що має системний характер.

До виховної роботи у МНЦ залучається широкий спектр заходів, що спрямовані на ознайомлення і прийняття студентами соціально-правових норм України, пристосування до нових кліматичних умов, адаптацію до української освітньої системи, знайомство із правилами поведінки у громадських місцях та проживання в гуртожитках університету, попередження негативних явищ соціального характеру, ознайомлення з культурою та традиціями України тощо.

З метою попередження негативних явищ соціального характеру протягом навчального року у Центрі постійно проводиться профілактична та роз'яснювальна робота серед студентів: бесіди, рейди-перевірки, у ході яких студентам роз'яснюються їхні обов'язки щодо дотримання санітарно-гігієнічних норм і правил проживання у гуртожитку. Значна увага приділяється профілактиці шкідливих звичок серед студентів, техніці безпеки тощо.

Протягом кожного навчального року проводиться позааудиторна робота з іноземними студентами щодо питань:

- взаєморозуміння, взаємоповаги та позитивної налаштованості представників різних націй;
- поваги до культурних, національних та релігійних традицій народів світу;
- встановлення толерантних міжособистісних стосунків у студентському середовищі.

Наприклад, уже традицією в МНЦ стало відвідування Донецького обласного дитячого будинку «Малютка» в межах благодійної акції до Дня Святого Миколая.

Протягом року відбуваються кулінарні фестивалі національних страв російської, української, арабської, азербайджанської, ліванської, намібійської кухні.

Студенти із задоволенням беруть участь у конкурсі на кращу стіннівку, присвяченому Дню гумору.

Великий обсяг інформації найрізноманітнішого характеру отримують іноземні студенти після відвідування виставкових залів, музеїв, експозиційних центрів тощо.

Також щороку традиційно проводяться «Шевченківські читання», що мають на меті вивчення і популяризацію спадщини Великого Кобзаря. У 2014 році цей захід набув особливого значення в зв'язку з 200-річним ювілеєм із дня народження Тараса Шевченка. Найвідоміші поетичні твори та уривки з поем Т.Г.Шевченка прозвучали з вуст іноземців з Йорданії, Гани, Туркменістану, Туреччини, Узбекистану та Нігерії як російською мовою, так і рідною мовою поета. Студенти мали змогу відчути та зрозуміти живе слово видатного сина

українського народу та ознайомитися з його непростим життєвим шляхом, духовними й мистецькими шуканнями та здобутками.

Отже, система виховної роботи у Міжнародному навчальному центрі Донецького національного університету ім. М.Горького відповідає задачам морального, естетичного, превентивного та трудового виховання. Участь іноземних студентів у навчально-виховних заходах розширює коло їх спілкування, попереджає міжкультурну інтерференцію, формує етнічну толерантність, прискорює соціокультурну та психологічну адаптацію на початковому етапі навчання.

Виховна робота сприяє подоланню мовних труднощів, входженню іноземців у новий історико-культурний простір, нову сферу суспільних, міжособистісних та групових взаємин й визначає пристосованість особистості до певного соціального середовища тому вона є невід'ємною та значущою складовою навчального процесу у МНЦ.

УДК 378.68+378.14-054.6

Надія Ремезовська

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна

**НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА ТА АДАПТАЦІЙНА РОБОТА З
ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ І СЛУХАЧАМИ ПІДГОТОВЧОГО
ВІДДІЛЕННЯ УДПУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

Nadiya Remezovska

Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Ukraine

**EDUCATIONAL PEDAGOGICAL AND ADAPTATIONAL WORK
WITH INTERNATIONAL STUDENTS AND PREPARATORY
DEPARTMENT ATTENDEES OF PAVLO TYCHYNA UMAN STATE
PEDAGOGICAL UNIVERSITY**

Підготовка іноземних громадян, передусім, пов'язана з вирішенням проблем їх адаптації до нових умов навчання і життя, оскільки разом зі вступом до ВНЗ вони потрапляють в незвичне для них соціальне, мовне і національне середовище, до якого їм належить адаптуватися.

Враховуючи освітнє середовище, навчально-виховна й адаптаційна робота побудовані на таких видах діяльності:

здійснення всебічного аналізу особливостей контингенту іноземних студентів у психологічному, фізіологічному, етнічному, етичному, правовому та інших аспектах;

пред'явлення іноземним студентам чітких вимог як до суб'єкта й об'єкта навчання й виховання;

створення належних умов для мовної, психологічної, моральної, правової адаптації до умов перебування й навчання в Україні.